

Wettelijke vertegenwoordiging & wils(on)bekwaamheid

Wat zijn uw wensen en wie regelt uw zaken als u daar zelf niet meer toe in staat bent?

Samen van waarde!

Inleiding

Het is belangrijk om voorbereid te zijn op een fase waarin u zelf niet meer in staat bent om beslissingen te nemen. Denk daarom nu alvast na over wie namens u mag handelen in die situatie. Overweeg zorgvuldig aan wie u uw financiële zaken en medische beslissingen wilt toevertrouwen. Neem ook de tijd om te bedenken wat uw wensen zijn als uw gezondheid verder achteruitgaat. In deze informatiefolder leest u wat u allemaal kunt regelen.

Uw wensen vastleggen

Vooruitkijken is soms moeilijk, toch is het verstandig om alvast na te denken over zaken die komen kijken na uw overlijden. Het vastleggen van uw wensen in een wensenlijst kan hierbij helpen. Overweeg om iemand toegang te geven tot uw bankrekening, of open een en/of rekening bij de bank waarbij twee mensen toegang hebben. Denk goed na over wie namens u, uw financiële zaken zal regelen en beslissingen zal nemen over uw behandeling en zorg. Kies één of meer personen die u volledig vertrouwt en bespreek dit samen. Documenteer uw wensen vervolgens in een codicil, testament of levenstestament.

Codicil

Een codicil is een door u handgeschreven tekst waarin u uw wensen vastlegt voor na uw overlijden.

U legt daarin bijvoorbeeld vast wie bepaalde inboedelgoederen, huisdieren, sieraden of kleding krijgt of uw inloggegevens van uw apparaten of accounts en bijvoorbeeld uw wensen voor uw begrafenis of crematie. Het codicil moet voorzien zijn van een datum en uw handtekening. Controleer of het overeenkomt met de wensen die u in uw testament heeft vastgelegd.

Testament

Een testament maakt u op bij een notaris en hierin legt u financiële zaken vast, zoals wat er met uw bezittingen en schulden moet gebeuren na uw overlijden, bijvoorbeeld met uw huis, dure spullen als kunst, enz. U benoemt erfgenamen en u kunt een executeur benoemen die de erfenis afwikkelt.

Levenstestament

In een levenstestament legt u bij een notaris vast wie keuzes maakt over uw geld, gezondheid en andere persoonlijke dingen als u dat zelf niet meer kunt maar nog wel in leven bent. Een levenstestament omvat bijvoorbeeld volmachten die u verleent, uw wilsverklaring en andere belangrijke zaken.

Wat is een wilsverklaring?

In uw wilsverklaring geeft u aan welke medische behandelingen u wel of niet wenst te ontvangen. Bijvoorbeeld of u uw organen wilt doneren of dat u geen reanimatie wenst in geval van een hartstilstand. U kunt ook vastleggen in welke situaties u euthanasie wilt, met behulp van een arts.

Wat is een volmacht?

In een volmacht geeft u aan wie namens u bevoegd is om zaken te regelen wanneer u zelf niet meer in staat bent om dit te doen, wanneer u wilsonbekwaam bent geworden.

Wilsbekwaamheid en wilsonbekwaamheid

Wilsbekwaamheid houdt in dat u in staat bent om te bepalen wat u wilt en in staat bent om de gevolgen van een beslissing te overzien.

Wilsonbekwaamheid betekent dat u:

- de informatie over uw zorg en/of behandeling niet kunt begrijpen en afwegen;
- niet begrijpt wat de gevolgen van uw besluit zijn en/of geen besluit kunt nemen.

Wilsonbekwaamheid moet per situatie beoordeeld worden. U kunt niet in één keer voor alle beslissingen wilsonbekwaam worden verklaard.

- De arts moet per situatie beoordelen of u daarover een beslissing kunt nemen.
- Wilsonbekaamheid is daarom altijd 'terzake': voor de situatie waarin u wilsonbekwaam bent verklaard.

Beoordeelt een arts dat u wilsonbekwaam bent voor een bepaalde situatie? Dan moet de arts dit aan u vertellen en in het dossier opnemen. Uw huisarts heeft de mogelijkheid om de specialist ouderengeneeskundige te consulteren voor aanvullend advies.

Wat gebeurt er als u uw wensen niet heeft vastgelegd?

Wanneer uw gezondheid achteruitgaat, kan een situatie ontstaan dat u niet meer kunt zeggen wat u wilt. Als u dan niet hebt opgeschreven wie namens u beslissingen mag nemen, moet iemand toch uw rechten en wensen bewaken. Volgens de wet moet dat in deze volgorde:

1. uw mentor, bewindvoerder of curator
2. een schriftelijke gemachtigde, benoemd door uzelf in een schriftelijke verklaring (onderhandse volmacht)
3. uw partner
4. uw ouders, kinderen, broer of zus en kleinkinderen

Is er geen gemachtigde en kunt u uw geldzaken niet meer zelf regelen? Dan bepaalt de rechter wie beslissingen voor u neemt.

Wilt u meer informatie?

Neem contact op met het Klantadviescentrum van de NNCZ: 0800 7076. Zij helpen u graag met nadere toelichting en/ of uitleg.

Noord Nederlandse
Coöperatie van
Zorgorganisaties